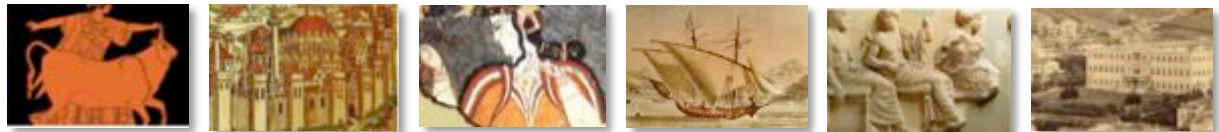




## ομάδα ιστορίας



**Συντονιστής Ομάδας Ιστορίας:  
Αρμόδιος Τσιβάς,**

**Δρ. Επιστημών Αγωγής - Σχολικός Σύμβουλος, Συνεργάτης ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»**

*Σεπτέμβριος 2015*



**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ**  
Υπουργείο Παιδείας & Θρησκευμάτων

# ΟΜΑΔΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

## Συντονιστής Γνωστικού Αντικειμένου Ιστορίας, Επιστημονικός υπεύθυνος παιδαγωγικού σχεδιασμού:

**Τσιβάς Αρμόδιος:** Δρ. Επιστημών Αγωγής, Σχολικός Σύμβουλος, Συνεργάτης ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

## Επιστημονικοί Σύμβουλοι για θέματα Ιστορίας:

**Καραγιάννη Φλώρα:** Δρ. Βυζαντινής Αρχαιολογίας, Συνεργάτης ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ» (Βυζαντινή ιστορία)

**Μαστραπάς Αντώνιος:** Δρ. Ιστορίας, Σχολικός Σύμβουλος, Συνεργάτης ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ» (Αρχαία ιστορία)

**Σαβοριανάκης Παναγιώτης:** Δρ. Ιστορίας, Εκπαιδευτικός, Συνεργάτης ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ» (Νεότερη & Σύγχρονη Ιστορία)

## Παιδαγωγικός και διδακτικός σχεδιασμός, υλοποίηση Μαθησιακών Αντικειμένων:

**Ανδρεάδου Χαρίκλεια:** ΜΑ Διδακτικής της Ιστορίας, Σχολική Σύμβουλος, Συνεργάτης ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

**Αργυρόπουλος Νικόλαος:** ΜΑ Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας, Εκπαιδευτικός, Συνεργάτης ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

**Βασιλείου Βασίλειος:** Μsc E-Learning, Φιλολόγος Εκπαιδευτικός, Συνεργάτης ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

**Γκίκα Ελένη:** Δρ. Παιδαγωγικής, Εκπαιδευτικός, Συνεργάτης ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

**Θώδης Γεώργιος:** ΜΑ Ιστορίας και Διδακτικής της Ιστορίας, Εκπαιδευτικός, Συνεργάτης ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

**Κασκαμανίδης Ιωάννης:** Δρ. Παιδαγωγικής, Σχολικός Σύμβουλος, Συνεργάτης ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

**Λιάκου Μαρία:** Δρ. Γλωσσολογίας, Εκπαιδευτικός, Συνεργάτης ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

**Μαρκαντωνάτος Δημήτριος:** ΜΑ, UCL, Εκπαιδευτικός, Συνεργάτης ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»



Η διδασκαλία της Ιστορίας με την αξιοποίηση  
Μαθησιακών Αντικειμένων

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ



# Τα Μαθησιακά Αντικείμενα (Learning Objects LOs)

## η έννοια των MA

τρόπος οργάνωσης εκπαιδευτικού περιεχομένου με την ποικιλία των διαθέσιμων ψηφιακών πόρων

ποικιλία προσδιορισμών, σχετικών εννοιών και μεταφορικών σχημάτων, με διαφορετικό προσανατολισμό

μέριμνα της ακαδημαϊκής και εκπαιδευτικής κοινότητας

**σχεδιασμός, ανάπτυξη, διαμοίραση ψηφιακού εκπαιδευτικού περιεχομένου**

στο πλαίσιο της **τεχνολογικά υποστηριζόμενης μάθησης**

...υπό το πρίσμα των υιοθετούμενων επιστημολογικών παραδοχών

(McGreal, 2004; Downes, 2004; Ally, 2004; Francis & Murphy, 2008; Wiley, 2008; Sampson & Zervas, 2011)

# Τα Μαθησιακά Αντικείμενα (Learning Objects LOs)

αυτόνομες **οντότητες**

**ψηφιακού** (κυρίως) εκπαιδευτικού περιεχομένου

σημαντικά **οφέλη**

εναλλακτικοί τρόποι **μάθησης**

**δυνατότητες**

- επαναχρησιμοποίησης
- προσαρμοστικότητας
- επεκτασιμότητας

σε διαφορετικές **διδασκτικές** και **μαθησιακές** διαδικασίες και περιβάλλοντα

**με την αξιοποίηση**

των συνδεόμενων **μεταδεδομένων**

της **διδασκτικής** προοπτικής τους

# Τα Μαθησιακά Αντικείμενα (Learning Objects LOs)

Η κριτική, εστιάζει στη δομή των τεχνολογικών αυτών περιβαλλόντων, αλλά και στη μαθησιακή στοχοθεσία στην προοπτική επαναχρησιμοποίησης...

(Friesen, 2004; Francis & Murphy, 2008; McGreal, 2008)



**μεθοδολογία:** Η μάθηση κάτι παραπάνω από περιεχόμενο

**τεχνολογία:** Η μάθηση κάτι παραπάνω από αναζήτηση ΜΑ

**οργανωτικά:** Διαδικασίες, άδειες, μεταδεδομένα, πολιτικές...

**οργάνωση** και **αναπλαισίωση**  
της διδακτικής με όρους μάθησης

διαμόρφωση δομικών στοιχείων για την  
**οικοδόμηση της γνώσης** σε νέο πλαίσιο

απομάκρυνση από τη **μετωπική μετάδοση**

η αφηγηματική «φύση» της ιστορίας  
ως επιστημονικής πειθαρχίας



**ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ & ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ**



Εννοιολογικό πλαίσιο διαμόρφωσης  
«Μαθησιακών Αντικειμένων» για την Ιστορία

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ... ΣΤΟ ΦΩΤΟΔΕΝΤΡΟ





## Μαθησιακά Αντικείμενα Ιστορίας

σκοποθεσία της διαδικασίας ...



παρώθηση σε διαδικασίες:

**διερευνητικής ιστορικής μάθησης & οικοδόμησης της ιστορικής γνώσης** με την αξιοποίηση **πρωτογενούς ιστορικού υλικού**



προσέγγιση εννοιών:

**διαθεματικότητας, πολυτροπικότητας, διακειμενικότητας** με τη χρήση και αξιοποίηση κειμένων, που συνομιλούν και προσανατολίζουν σε μια συνολική προσέγγιση της ανθρώπινης δημιουργίας



ανάπτυξη και καλλιέργεια:

**ιστορικού και ψηφιακού εγγραμματισμού**





## Μαθησιακά Αντικείμενα Ιστορίας

### σχεδιασμός και υλοποίηση των ΜΑ ιστορίας

- διδακτική της ιστορίας
- παιδαγωγική συμβατότητα του εκπαιδευτικού υλικού
- όψεις του περιεχομένου

### επιλογή των θεματικών πεδίων

- πολιτική, κοινωνία, οικονομία, πολιτισμός
- πλαίσιο νοηματοδότησης ιστορικών φαινομένων και γεγονότων
- καλλιέργεια ιστορικής σκέψης
- δεξιότητες διερευνητικής μάθησης



Δεν είναι τόσο το είδος των δραστηριοτήτων (λίγο πολύ πεπερασμένες στο πλαίσιο των δυνατοτήτων των ΤΠΕ), όσο το **ιστοριογραφικό, παιδαγωγικό και διδακτικό** υπόβαθρο της διαδικασίας.

## τυπολογία ΜΑ



### παρουσίαση ιστορικών θεμάτων

περιβάλλον εκκίνησης της μαθησιακής διαδικασίας



### καλλιέργεια διερευνητικής ιστορικής μάθησης

«ανάγνωση» ιστορικών πηγών  
εννοιολογική μάθηση (ιστορικές έννοιες)



### εμπέδωση – εξάσκηση

δραστηριότητες εμπέδωσης, παιχνίδια



### δημιουργία και σύνθεση



## τυπολογία ΜΑ

**Χάρτης**, υπόμνημα

Χάρτης, υπόμνημα, πληροφοριακό υλικό

Χάρτης, υπόμνημα, πληροφοριακό υλικό, συνοδευτικές δραστηριότητες

**Χάρτης, Χρονολόγιο-Ιστοριογραμμή**, πληροφοριακό υλικό

**Χρονολόγιο – Ιστοριογραμμή**, συνοδευτικές δραστηριότητες

**Παρουσίαση**

Παρουσίαση, συνοδευτικές δραστηριότητες

**Διαδραστική εικόνα-παρουσίαση**

Διαδραστική εικόνα-παρουσίαση, συνοδευτικές δραστηριότητες

**Προσομοίωση** ανάγνωσης ιστορικών πηγών

**Γνωστική μαθητεία** ανάγνωσης ιστορικών πηγών, σύνθεση

**Διαδραστική εικόνα**, γνωστική μαθητεία ανάγνωσης ιστορικής πηγής, σύνθεση

**KWL**, γνωστική μαθητεία ανάγνωσης ιστορικής πηγής, σύνθεση

**Εννοιολογικοί χάρτες** (παρουσίαση, δημιουργία)

**Χρονολόγιο – Ιστοριογραμμή**

**Αναχρονισμοί**

**Χρονολογική κατάταξη**

**Γλωσσάριο**

**Δραστηριότητες εμπέδωσης**





## Χρήση και αξιοποίηση των ΜΑ ιστορίας

- **Αναζήτηση** ΜΑ, τρόποι-δυνατότητες
- **Αποτίμηση** ΜΑ, με την αξιοποίηση κριτηρίων
- **Ένταξη** ΜΑ στη διδακτική και μαθησιακή πράξη
- **Διαμόρφωση** διδακτικών και μαθησιακών διαδικασιών

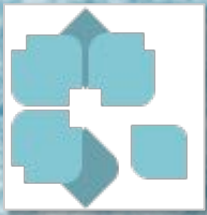




## Ψηφιακός εμπλουτισμός σχολικών εγχειριδίων Ιστορίας

ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ  
ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΕΝΑ HTML





# ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ ΜΑΘΗΤΗ ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΕΝΑ HTML

## Κριτήρια επιλογής διασυνδέσεων

**Αξιοπιστία φορέα** [φορείς με επιστημονική εγκυρότητα]

**Εγκυρότητα περιεχομένου**

**Αποφυγή** προκαταλήψεων, μεροληψίας, στερεοτύπων

**Παιδαγωγική συμβατότητα** (αποφυγή βίας, ρατσιστικών, εθνικιστικών και σεξιστικών προεκτάσεων, η γλώσσα, η έκταση, η δυσκολία)

**Πρωτοτυπία** υλικού

**Πολλαπλότητα** αναπαραστάσεων, ποικιλία μορφής και είδους

**Πολυπρισματικότητα** (οπτικές γωνίες)

**Πολυμεσικότητα** του υλικού

## Προτεινόμενες μορφές διασυνδέσεων

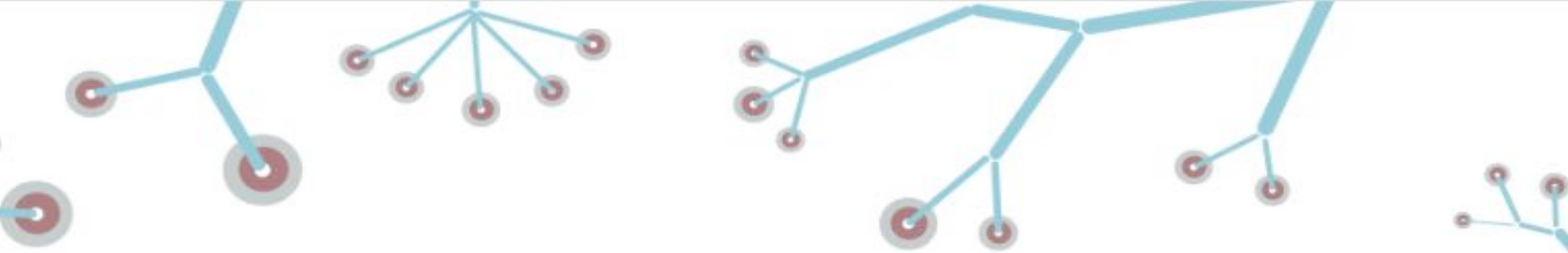
Εικόνες, φωτογραφίες, έργα τέχνης, χάρτες, αντικείμενα

Βίντεο, εκπομπές, ηχητικά ντοκουμέντα,

Στατιστικά, διαγράμματα, γραφιστικά

Animation, εικονική περιήγηση, ψηφιακή ανάγνωση βιβλίου

Εκπαιδευτικά προγράμματα, δραστηριότητες, παιχνίδια



**Αναζητήστε το μαθησιακό αντικείμενο που επιθυμείτε:**

*Γράψτε μία ή περισσότερες λέξεις που περιγράφουν το αντικείμενο...*



**Πλοηγηθείτε επιλέγοντας έναν από τους παρακάτω τρόπους:**



ΣΥΛΛΟΓΕΣ



ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ



ΤΥΠΟΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

- ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΒΑΘΜΙΔΑ
  - ΗΛΙΚΙΑ ΜΑΘΗΤΗ
  - ΓΛΩΣΣΑ
  - ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ
- ΜΕ ΦΙΛΤΡΑ

αναζήτηση



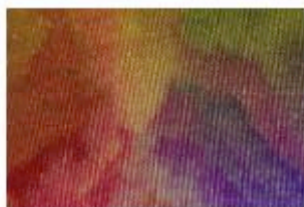
2010-2015 Ψηφιακό Σχολείο

2003-2009 Πλειάδες..

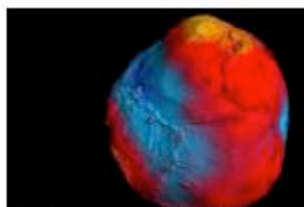
1996-2002 Οδύσσεια..

2013-2014 Δευκαλίων

2010-2015 Ψηφιακό Σχολείο



Αισθητική Αγωγή



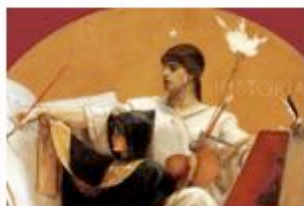
Γεωγραφία-Γεωλογία



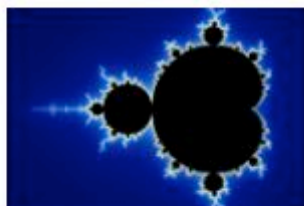
Γλώσσα και Λογοτεχνία



Θρησκευτικά



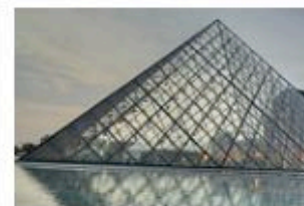
Ιστορία



Μαθηματικά



Ξένες Γλώσσες - Αγγλικά



Ξένες Γλώσσες - Γαλλικά

αναζήτηση

2010-2015 Ψηφιακό Σχολείο

2003-2009 Πλειάδες..

1996-2002 Οδύσσεια..

2013-2014 Δευκαλίων

2010-2015 Ψηφιακό Σχολείο

Ιστορία



Μυθολογία



Προϊστορία



Αρχαιότητα (1100 π.Χ.-  
4ος μ.Χ. αι.)



Βυζαντινή και Μεσαιωνική  
Ιστορία

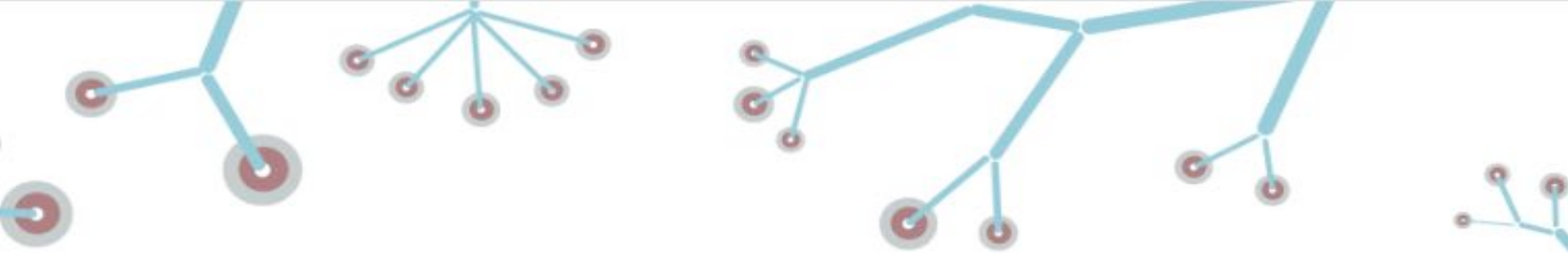


Νεότεροι χρόνοι (μέχρι και  
τον 18ο αι. μ.Χ.)



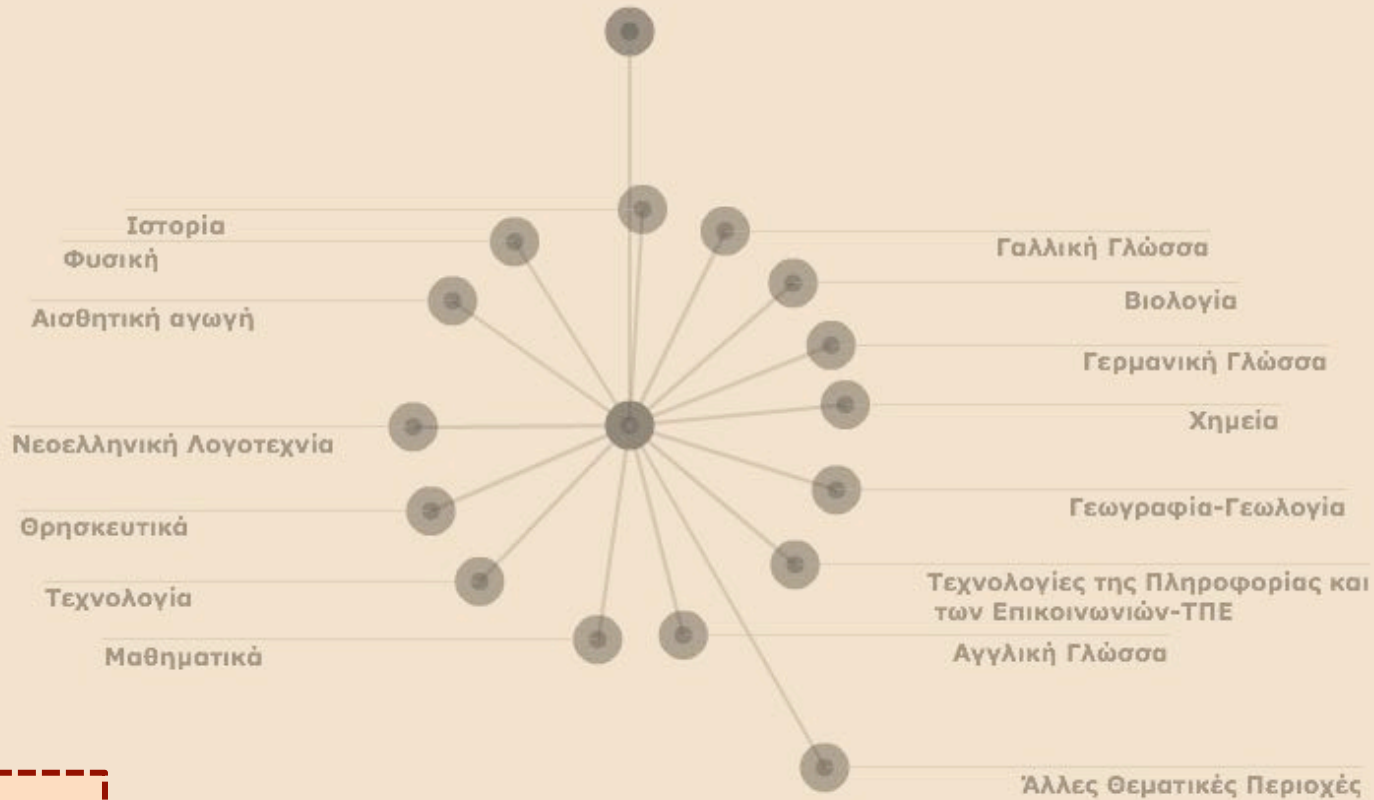
Νεότερη και Σύγχρονη  
Ιστορία (19ος-20ός αι.)

αναζήτηση

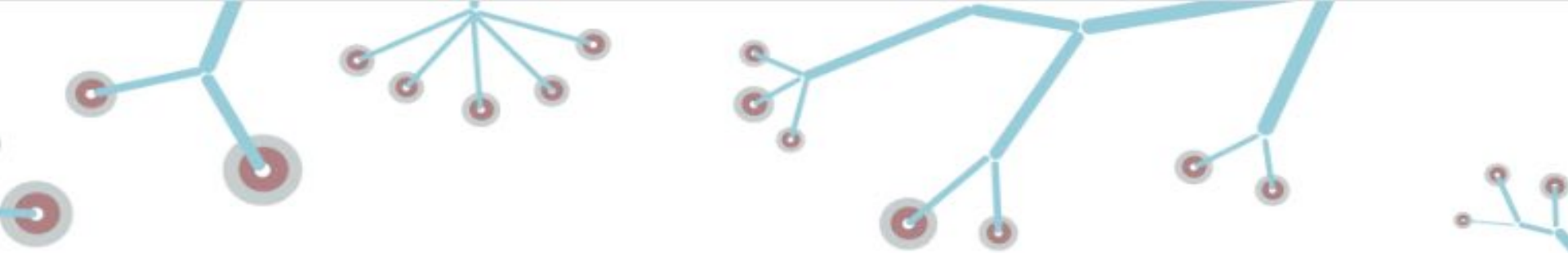


## Θεματικές Περιοχές :: Θεματικές Ενότητες :: Έννοιες

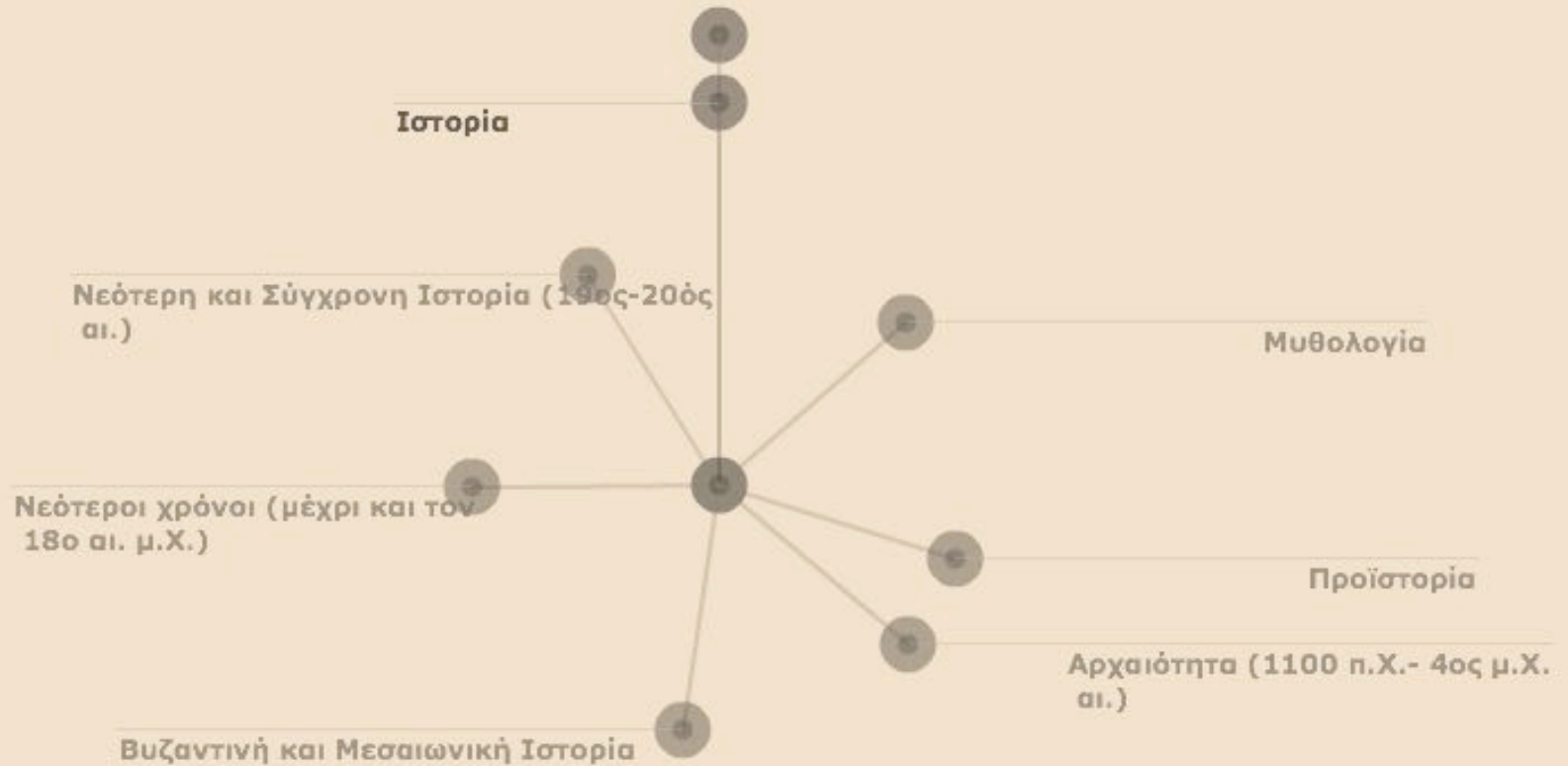
Γραφική Περιήγηση [Λίστα](#)



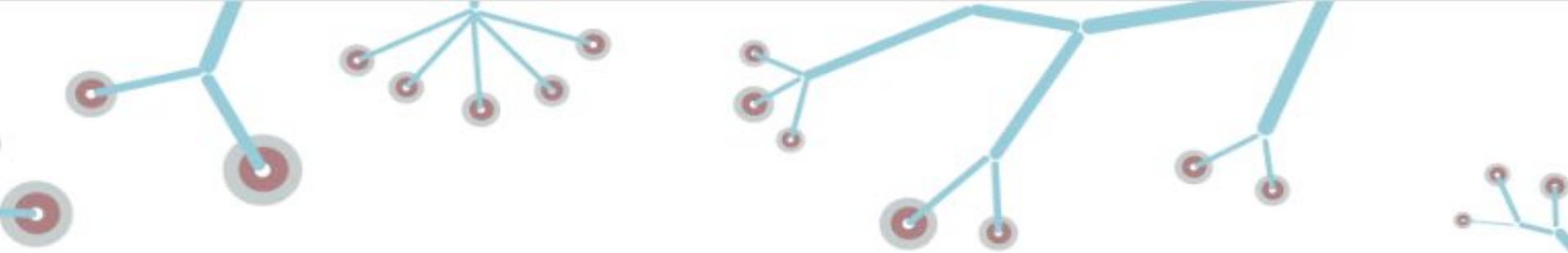
αναζήτηση



## Ιστορία



αναζήτηση



## Τύπος Μαθησιακού Αντικειμένου

Πλοήγηση με βάση την εκπαιδευτική χρήση των αντικειμένων



αναζήτηση



Η θεά Αθηνά (ma170)

<http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/9468?locale=el>



Θησαυρός Τίρυνθας (ma43)

<http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/8843?locale=el>



Εκστρατεία Μ. Αλεξάνδρου (ma123)

[http://photodentro.edu.gr/photodentro/ma123\\_pidx0047492/](http://photodentro.edu.gr/photodentro/ma123_pidx0047492/)



Κωνσταντινούπολη (ma46)

<http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/8935?locale=el>



Ανδριάντας Ιουστινιανού (ma7)

<http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/8590?locale=el>



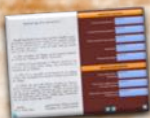
Αραβική εξάπλωση (ma58)

<http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/8978?locale=el>



Λαμία, 1834 (ma156)

<http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/9414?locale=el>



Επιστολή του Δ. Υψηλάντη (ma148)

<http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/9400?locale=el>



Η Επανάσταση του 1821, Οι στρατιωτικές επιχειρήσεις (ma166)

<http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/9435?locale=el>



Οι απώλειες του Β΄ Παγκοσμίου πολέμου (ma138)

<http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/9390?locale=el>



ΜΑΘΗΣΙΑΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

## ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΑΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ (ΟΙ ΣΥΜΜΑΧΙΕΣ)



 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

 ΣΤΟΧΕΥΟΜΕΝΟ ΚΟΙΝΟ

 ΤΕΧΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

 ΑΛΛΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

 ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ & ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΩ



ΜΟΙΡΑΖΟΜΑΙ



ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ

Αρχαία Ελλάδα

Πελοποννησιακός πόλεμος

Αθήνα

Σπάρτη

μεταδεδομένα



*... σας ευχαριστώ*



Αρμόδιος Τσιβάς  
[tsarm@otenet.gr](mailto:tsarm@otenet.gr) <http://selidesistorias.blogspot.com>